

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
«ГІДРОТЕРАПІЯ ТА СПА-ПРОЦЕДУРИ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Освітньо-професійна програма: Фармація

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація, промислова фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Юшковська О. Г.
професор, д.мед.н. Плакіда О. Л.
асистент Семененко О. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та фізичного виховання
Протокол № 1 від 26.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Ольга ЮШКОВСЬКА

Погоджено із гарантом ОПП

Ліана УНГУРЯН

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від 30.08. 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін ОНМедУ

Олена ВОЛОШИНА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

_____

Протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____ Ольга ЮШКОВСЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

_____

Протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____ Ольга ЮШКОВСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів – 3 Годин – 90 Змістовних модулів – 2	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Вибіркова дисципліна</i>
	Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»	Рік підготовки: IV
		Семестри: VII - VIII
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Лекції (0 год.)</i>
		Семінарські (30 год.)
		Практичні (0 год.)
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
	Самостійна робота (60 год.)	
	<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>	
	<i>Форма підсумкового контролю – Залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: формування у здобувачів системи знань про особливості гідротерапії та СПА як лікувального методу та важливої складової медичної реабілітації; оволодіння теоретичними знаннями, вміннями та навичками з усіх гідротерапії та СПА процедур.

Завдання:

- Надати знання про цілющі властивості природних лікувальних факторів, особливості та механізми їхнього впливу на організм людини
- Викласти теоретичні основи та методологічні особливості вивчення соціофізіологічних механізмів адаптації організму людини до рекреаційно-кліматичних факторів;
- Вивчити особливості кліматотерапії, бальнеотерапії, грязелікування, таласотерапії та ін;
- Розглянути основи рекреації та профілактики на курортах та в оздоровчих (СПА) центрах;
- Ознайомити здобувачів із основними природними лікувальними ресурсами та їх використанням у СПА індустрії;
- Сформувати у здобувачів знання, вміння та навички щодо використання СПА та велнес методик та процедур у рекреаційній та оздоровчій практиці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК06. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК14. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

ЗК15. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності

ЗК16. Здатність проведення експериментальних досліджень на відповідному рівні.

ЗК17. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

- Спеціальних(СК):

ФК02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

ФК04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК07. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК08. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних та безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів природного та синтетичного походження шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН12. Надавати до медичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

ПРН27. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН28. Здійснювати професійне спілкування державною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової спрямованості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.

ПРН29. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН37. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри та взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- основні цілющі властивості природних лікувальних факторів, механізми їх впливу на організм людини;
- основні характеристики лікувальних чинників та особливості їх застосування
- особливості лікувально-оздоровчих методик - кліматолікування, грязелікування, бальнеотерапії, фітотерапії та ін. ;
- діяльність лікувально-оздоровчої та курортної інфраструктури; інноваційні методи та технології;
- механізм дії та фізіологічні зміни в організмі після проведення лікування фізичними факторами;
- класифікацію курортів та механізм дії курортних факторів на організм;
- характеристику фізичних факторів (ФФ) ;
- показання та протипоказання до призначення методів фізіотерапії;
- механізми дії ФФ;
- методи застосування фізичних факторів;

- визначення ключових понять та термінів;
- правила проведення процедур догляду за шкірою обличчя залежно від її типу та віку;
- комплексні програми догляду за шкірою рук та ніг;
- показання та протипоказання до проведення різних видів косметологічних процедур;
- особливості догляду за шкірою в салоні та в домашніх умовах;
- класифікації косметичних засобів залежно від їхньої фізико-хімічної структури;
- позитивні та негативні сторони проведення фіто, арома, СПА, дієтотерапії;
- класифікації масок та порядок їх застосування;
- методики нехірургічного омолодження; види та прийоми сучасного косметичного масажу, мануальної терапії, рефлексотерапії та акупунктури;
- методи корекції фігури;

Вміти:

- давати визначення основних понять курсу;
- виділяти та оцінювати основні групи курортних ресурсів;
- розуміти загальні закономірності впливу природних факторів на організм людини;
- пояснювати основи використання фізичних факторів в санаторно-курортній практиці;
- аналізувати сучасний стан, напрями і перспективи розвитку санаторно-курортного лікування; доводити необхідність раціонального використання природних курортних ресурсів
- визначити доцільні методи впливу фізичними факторами за тих чи інших захворювань;
- вибрати оптимальний для хворого фізіотерапевтичний комплекс;
- оцінити вплив фізичних факторів на організм здорової та хворої людини;
- провести комплексний огляд для вирішення питання про призначення методів фізіотерапії;
- обґрунтувати та призначити метод фізіотерапевтичного впливу

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Загальні підстави використання гідротерапії та бальнеотерапії

Тема 1. Природні лікувальні фактори, механізми їх впливу на організм людини. Основні характеристики лікувальних чинників та особливості їх застосування. Особливості лікувально-оздоровчих методик - кліматолікування, грязелікування, бальнеотерапії, фітотерапії та ін.

Тема 2. Характеристика фізичних факторів. Механізми дії фізичних факторів. Методи застосування фізичних факторів. Механізм дії та фізіологічні зміни в організмі після проведення лікування фізичними факторами.

Тема 3. Основи водолікування. Гідротерапія та бальнеотерапія. Види гідротерапії. Загальні показання та протипоказання до застосування гідротерапії. Основні методики гідротерапії, вплив на організм та особливості застосування. Ванни, види, особливості застосування.

Тема 4. Поняття про бальнеотерапію. Мінеральні води, природні та штучні. Класифікація мінеральних вод за хімічним складом, фізичними властивостями та лікувальним значенням. Зовнішнє та внутрішнє застосування мінеральних вод.

Тема 5. Застосування мінеральних вод для питного лікування. Класифікація питних мінеральних вод. Фізіологічна дія мінеральної води. Вплив питних мінеральних вод на різні органи та системи організму. Показання та протипоказання до застосування питних мінеральних вод різного хімічного складу.

Тема 6. Таласотерапія. Показання та протипоказання до таласотерапії. Пелаїдотерапія. Грязелікування. Лікувальні грязі. Види грязей. Дія грязей різного складу на організм. Види грязьових процедур. Особливості проведення грязьових лікувальних процедур, показання та протипоказання.

Змістовний модуль 2. Особливості проведення СПА процедур

Тема 7. Сучасні поняття о СПА процедурах. Історія розвитку СПА та велнес послуг. Класифікація СПА. Основні природні лікувальні ресурси та їх використання у СПА.

Тема 8. Поняття про процедуру СПА. Основні завдання проведення СПА процедур. Показання та протипоказання до проведення різних видів СПА процедур. Правила проведення СПА процедур. Особливості проведення залежно від віку пацієнта.

Тема 9. Основні види СПА процедур. Вплив різних видів СПА процедур на організм людини.

Тема 10. Спа-процедури для обличчя та волосся. Типи шкіри. Основні методи визначення типів шкіри. Способи тестування вікових змін шкіри. Поняття про пілінг. Види пілінгів. Пілінг та скраб різними матеріалами мінерального чи рослинного походження. Насичення шкірних покривів вітамінами, мінералами та макроелементами за допомогою масок з цілющих грязей та глини, олій та екстрактів рослин.

Тема 11. СПА-процедури для рук, ніг і ступнів. Ванни молочні, винні, пивні, морські. Грязьові, шоколадні або водоростеві обгортання. Гідромасаж.

Тема 12. СПА-процедури для тіла. Пілінг за допомогою солей та водоростей. Обгортання: мінеральні з грязями, водоростями та цілющим мулом, а також перлинні та шовкові. Ванни: морська, молочна, моделююча, розслаблююча. Джакузі з гідромасажним ефектом, фітобочка, хамам, сауна.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабора торні	СРЗ
Змістовий модуль 1. Загальні підстави використання гідротерапії та бальнеотерапії						
Тема 1. Природні лікувальні фактори, механізми їх впливу на організм людини. Основні характеристики лікувальних чинників та особливості їх застосування. Особливості лікувально-оздоровчих методик кліматолікування, грязелікування, бальнеотерапії, фітотерапії та ін.	6		2			4
Тема 2. Характеристика фізичних факторів. Механізми дії фізичних факторів. Методи застосування фізичних факторів. Механізм дії та фізіологічні зміни в організмі після проведення лікування фізичними факторами.	6		2			4

<p>Тема 3. Основи водолікування. Гідротерапія та бальнеотерапія. Види гідротерапії. Загальні показання та протипоказання до застосування гідротерапії. Основні методики гідротерапії, вплив на організм та особливості застосування. Ванни, види, особливості застосування.</p>	6		2			4
<p>Тема 4. Поняття про бальнеотерапію. Мінеральні води, природні та штучні. Класифікація мінеральних вод за хімічним складом, фізичними властивостями та лікувальним значенням. Зовнішнє та внутрішнє застосування мінеральних вод.</p>	6		2			4
<p>Тема 5. Застосування мінеральних вод для питного лікування. Класифікація питних мінеральних вод. Фізіологічна дія мінеральної води. Вплив питних мінеральних вод на різні органи та системи організму. Показання та протипоказання до застосування питних мінеральних вод різного хімічного складу.</p>	6		2			4
<p>Тема 6. Таласотерапія. Показання та протипоказання до таласотерапії. Пеладотерапія. Грязелікування. Лікувальні грязі. Види грязей. Дія грязей різного складу на організм. Види грязьових процедур. Особливості проведення грязьових лікувальних процедур, показання та протипоказання.</p>	6		2			4
<i>Разом за змістовним</i>	36		12			24

модулем 1						
Змістовий модуль 2.						
Особливості проведення СПА процедур						
Тема 7. Сучасні поняття о СПА процедурах. Історія розвитку СПА та велнес послуг. Класифікація СПА. Основні природні лікувальні ресурси та їх використання у СПА.	6		2			4
Тема 8. Поняття про процедуру СПА. Основні завдання проведення СПА процедур. Показання та протипоказання до проведення різних видів СПА процедур. Правила проведення СПА процедур. Особливості проведення залежно від віку пацієнта.	6		2			4
Тема 9. Основні види СПА процедур. Вплив різних видів СПА процедур на організм людини.	6		2			4
Тема 10. Спа-процедури для обличчя та волосся. Типи шкіри. Основні методи визначення типів шкіри. Способи тестування вікових змін шкіри. Поняття про пілінг. Види пілінгів. Пілінг та скраб різними матеріалами мінерального чи рослинного походження. Насичення шкірних покривів вітамінами, мінералами та макроелементами за допомогою масок з цілющих грязей та глини, олій та екстрактів рослин.	12		4			8
Тема 11. СПА-процедури для рук, ніг і ступнів. Ванни молочні, винні, пивні, морські. Грязьові, шоколадні або водоростеві обгортання. Гідромасаж.	12		4			8
Тема 12. СПА-процедури для тіла. Пілінг за допомогою солей та водоростей. Обгортання:	12		4			8

мінеральні з грязями, водоростями та цілющим мулом, а також перлинні та шовкові. Ванни: морська, молочна, моделююча, розслаблююча. Джакузі з гідромасажним ефектом, фітобочка, хамам, сауна.					
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	54		18		36
Усього годин:	90		30		60

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені програмою.

5.2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Семінарське заняття 1. Природні лікувальні фактори, механізми їх впливу на організм людини. Основні характеристики лікувальних чинників та особливості їх застосування. Особливості лікувально-оздоровчих методик - кліматолікування, грязелікування, бальнеотерапії, фітотерапії та ін.	2
2.	Тема 2. Семінарське заняття 2. Характеристика фізичних факторів. Механізми дії фізичних факторів. Методи застосування фізичних факторів. Механізм дії та фізіологічні зміни в організмі після проведення лікування фізичними факторами.	2
3.	Тема 3. Семінарське заняття 3. Основи водолікування. Гідротерапія та бальнеотерапія. Види гідротерапії. Загальні показання та протипоказання до застосування гідротерапії. Основні методики гідротерапії, вплив на організм та особливості застосування. Ванни, види, особливості застосування.	2
4.	Тема 4. Семінарське заняття 4. Поняття про бальнеотерапію. Мінеральні води, природні та штучні. Класифікація мінеральних вод за хімічним складом, фізичними властивостями та лікувальним значенням. Зовнішнє та внутрішнє застосування мінеральних вод.	2
5.	Тема 5. Семінарське заняття 5. Застосування мінеральних вод для питного лікування. Класифікація питних мінеральних вод. Фізіологічна дія мінеральної води. Вплив питних мінеральних вод на різні органи та системи організму. Показання та протипоказання до застосування питних мінеральних вод різного хімічного складу.	2
6.	Тема 6. Семінарське заняття 6. Таласотерапія. Показання та протипоказання до таласотерапії. Пеладотерапія. Грязелікування. Лікувальні грязі. Види грязей. Дія грязей різного складу на організм. Види грязьових процедур. Особливості проведення грязьових лікувальних процедур, показання та протипоказання.	2
7.	Тема 7. Семінарське заняття 7. Сучасні поняття о СПА процедурах. Історія розвитку СПА та велнес послуг. Класифікація СПА. Основні природні лікувальні ресурси та їх використання у СПА.	2
8.	Тема 8. Семінарське заняття 8. Поняття про процедуру СПА. Основні завдання проведення СПА процедур. Показання та протипоказання до проведення різних видів СПА процедур. Правила проведення СПА процедур. Особливості проведення залежно від віку пацієнта.	2

9.	Тема 9. Семінарське заняття9. Основні види СПА процедур. Вплив різних видів СПА процедур на організм людини.	2
10.	Тема 10. Семінарське заняття10. Спа-процедури для обличчя та волосся. Типи шкіри. Основні методи визначення типів шкіри. Способи тестування вікових змін шкіри.	2
11.	Тема 10. Семінарське заняття11. Поняття про пілінг. Види пілінгів. Пілінг та скраб різними матеріалами мінерального чи рослинного походження. Насичення шкірних покривів вітамінами, мінералами та макроелементами за допомогою масок з цілющих грязей та глини, олій та екстрактів рослин.	2
11.	Тема 11. Семінарське заняття12. СПА-процедури для рук, ніг і ступнів. Ванни молочні, винні, пивні, морські.	2
13.	Тема 11.Семінарське заняття13. Грязьові, шоколадні або водоростеві обгортання. Гідромасаж.	2
12.	Тема 12. Семінарське заняття14. СПА-процедури для тіла. Пілінг за допомогою солей та водоростей. Обгортання: мінеральні з грязями, водоростями та цілющим мулом, а також перлинні та шовкові.	2
13.	Тема 12. Семінарське заняття15. Ванни: морська, молочна, моделююча, розслаблююча. Джакузі з гідромасажним ефектом, фітобочка, хамам, сауна.	2
	Разом	30

5.3.Практичні заняття не передбачені програмою.

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені програмою.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Підготовка до семінарського заняття 1	4
2.	Тема 2. Підготовка до семінарського заняття2	4
3.	Тема 3. Підготовка до семінарського заняття3	4
4.	Тема 4. Підготовка до семінарського заняття4	4
5.	Тема 5. Підготовка до семінарського заняття 5	4
6.	Тема 6. Підготовка до семінарського заняття 6	4
7.	Тема 7. Підготовка до семінарського заняття 7	4
8.	Тема 8. Підготовка до семінарського заняття 8	4
9.	Тема 9. Підготовка до семінарського заняття 9	4
10.	Тема 10. Підготовка до семінарського заняття 10-11	8
11.	Тема 11. Підготовка до семінарського заняття 12-13	8
12.	Тема 12. Підготовка до семінарського заняття 14-15	8
	Разом	60

7. Методи навчання

Семінарські заняття: бесіда, розповідь, пояснення, демонстрація, інструктаж.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань, частково пошуковий, дослідницький, презентація результатів власних досліджень, виконання індивідуальних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на семінарському занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

- методи: опитування, вирішення ситуаційної задачі
- максимальна оцінка – 5,
- мінімальна оцінка – 3,
- незадовільна оцінка – 2.

2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:

- методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
- максимальна оцінка – 5,
- мінімальна оцінка – 3,
- незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину(5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.
«4»	Здобувач виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.
«3»	Здобувач виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі помилки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника.
«2»	Здобувач не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів:

Самостійна робота здобувачів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час аудиторних занять.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у семінарських заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка

за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до семінарських занять

- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
  - Тести для теоретично-тематичного оцінювання пройдених тем здобувачами.
- Навчально-методична література

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

Змістовний модуль 1. Загальні підстави використання гідротерапії та бальнеотерапії

1. Основні цілющі властивості природних лікувальних факторів.
2. Механізми впливу природних лікувальних факторів на організм людини.
3. Основні характеристики лікувальних чинників
4. Особливості лікувально-оздоровчих методик.
5. Показання та протипоказання до призначення методів фізіотерапії.
6. Методи застосування фізичних факторів.
7. Показання та протипоказання до проведення різних видів косметологічних процедур.
8. Основи водолікування.
9. Види гідротерапії.
10. Загальні показання та протипоказання до застосування гідротерапії.
11. Ванни, їх види, особливості застосування.
12. Поняття про бальнеотерапію.
13. Класифікація мінеральних вод за хімічним складом, фізичними властивостями та лікувальним значенням. Зовнішнє та внутрішнє застосування мінеральних вод.

Змістовний модуль 2. Особливості проведення СПА процедур

1. Сучасні поняття о СПА процедурах.
2. Класифікація СПА.
3. Основні природні лікувальні ресурси, які використовуються у СПА.
4. Поняття про процедуру СПА.
5. Основні завдання проведення СПА процедур.
6. Загальні показання та протипоказання до проведення різних видів СПА процедур.
7. Особливості проведення залежно від віку пацієнта.
8. Основні види СПА процедур.
9. Вплив різних видів СПА процедур на організм людини.
10. Спа-процедури для обличчя та волосся.
11. Основні методи визначення типів шкіри.
12. Види пілінгів.
13. Пілінг та скраб різними матеріалами мінерального чи рослинного походження.
14. СПА-процедури для тіла.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Богдановська Н.В., Кальонова І.В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії. Університетська книга, 2023. 328 с.
2. Федорів Я.Р.М. Фізіотерапія. Навчальний посібник. Магнолія, 2022. - 559 с

Додаткова:

1. Заваріка Г. М. Курортна справа : навчальний посібник. Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 263 с.
2. Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. Медицина, 2018. - 256 с.
3. Кушнірук Ю. Рекреація та курортологія: Навчальний посібник. - НУВГП, 2012. - 146 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.mckinsey.com/russianquarterly> (сайт журналу «Вестник McKinsey»)
2. <http://www.mckinseyquarterly.com> (сайт журналу «The McKinsey Quarterly»)